

TRAINING VAN GELTEN EN CONTROLE VAN ZEUGEN IN GROEPEN

Individueel gehuisveste zeugen zijn eenvoudiger te houden dan die in groepen.

Vakmanschap is vereist voor het succesvol houden van zeugen in groepen.

MENS-DIER RELATIE

Varkens zijn nieuwsgierig, gemakkelijk te trainen en hebben een goed geheugen. Niet alleen kunnen ze andere varkens herkennen na een scheiding van ten minste 6 weken, maar dat geldt ook voor slechte behandeling door de mens en zijn ze daarna moeilijker te hanteren. Dit gaat vaak gepaard met verhoogde stress en een slechtere productie.

Angstige varkens zijn **moeilijk te hanteren**. Dit doet weer afbreuk aan de houding en het gedrag van de verzorger, wat op zijn beurt de angst van de zeug voor de mens verder verhoogt zodat een vicieuze cirkel ontstaat.

!!! LET OP: Zeugen moeten door de dierverzorger positief behandeld worden

TOEZICHT EN CONTROLE DOOR DE VERZORGER

Regelmatige controle van het gedrag en de conditie van de zeug rond de voertijd is essentieel om eventuele welzijnsproblemen op te sporen en op te lossen. De verzorger moet de hokken op zijn minst eenmaal per dag instappen om de zeugen te controleren en ook om fysiek contact te maken met de varkens tijd het voeren. **Een wisselende conditie, agressie, huidschrammen, kreupelheid en klingbijten zijn allemaal signalen van verminderd welzijn.**

SPECIALE AANDACHT VOOR ZEUGENVOERSTATIONS:

- ✓De verzorger moet dagelijks de attentielijsten van het voersysteem checken om dieren die niet eten of elk ander probleem met het voersysteem te detecteren.
- ✓Het rantsoen kan aangepast worden voor individuele zeugen volgens conditie en eetsnelheid.
- ✓De dagelijkse attentielijst bevat de zeugen die hun rantsoen niet hebben opgenomen. Redenen om niet te eten moeten onderzocht moeten worden. Het kan bijvoorbeeld zijn dat zeugen hun oormerk met transponder zijn verloren en daardoor geen toegang tot het voerstation hebben. Dit vereist onmiddellijk ingrijpen.
- ✓Zeugen kunnen worden gesepareerd of gemerkt als ze verplaatst of behandeld moeten worden.

Kreupele zeugen moeten zo spoedig mogelijk worden behandeld en zo nodig naar de ziekenboeg

!!! LET OP: Bij de keuze van een fabrikant van een voerstation is het noodzakelijk dat de dealer 24 uren service kan leveren. Zeugenvoerstations zouden alleen als groepshuisvestingssysteem gekozen moeten worden als de motivatie om ermee te werken hoog is. Hoewel het een geautomatiseerd systeem is kan het de verzorging van de varkens niet volledig overnemen en de resultaten kunnen flink tegenvallen als de technische mogelijkheden niet volledig worden benut

TRAINING VAN GELTEN OM SPECIFIEKE VOERSYSTEMEN TE KUNNEN GEBRUIKEN

Als pas geïntroduceerde gelten **slechte of onvoldoende** training hebben gehad kan dat resulteren in vele gemiste maaltijden en uiteindelijk kan het zelfs nodig zijn om een gelt weer uit de groep te halen. Training is niet moeilijk wanneer er een goed trainingshok beschikbaar is met een geschikte werkwijze, maar het moet wel zorgvuldig gebeuren.

GELTEN WORDEN GECONFRONTEERD MET DRIE NIEUWE ELEMENTEN:

- 1 – Het voersysteem
- 2 – De huisvesting
- 3 – De aanwezigheid van andere zeugen

TIPS VOOR MET TRAINEN VAN GELTEN:

✓De training moet tenminste twee weken vóór inseminatie plaatsvinden.

✓Gelten kunnen worden getraind in een week door ze in kleine groepen te huisvesten en ervoor te zorgen dat elk dier dagelijks het voerstation passeert.

✓Als het rantsoen op de dag voorafgaand aan de eerste trainingsdag verlaagd wordt dan vergemakkelijkt dat de training omdat de gelten dan hongeriger zijn.

✓Gelten moeten het voerstation zelf binnenlopen, wat gestimuleerd kan worden door wat voer op de vloer te strooien. Indien noodzakelijk kunnen gelten voorzichtig naar het station geleid worden. Pas als dit mislukt kunnen gelten (vanaf dag 3) met enige dwang in het voerstation geduwd worden.

Gelten openen voor een voerstation

!!! LET OP: Gelten moeten worden getraind om een voerstation te gebruiken samen met andere gelten voordat ze in de groep volwassen zeugen worden geïntroduceerd

✓Eenmaal getraind in een kleine groep, kunnen de dieren eventueel in een middelgrote groep worden opgenomen, bijvoorbeeld in de eerste week na inseminatie. Na drachtigheidstest kan de groep als geheel in een groep met zeugen geïntroduceerd worden. Introductie van slechts 1 of 2 dieren in een grote groep moet worden vermeden omdat er veel agressie op deze nieuwkomers gericht wordt. **Hoe langer de trainingsperiode hoe minder maaltijden gemist zullen worden.**

✓Naast het wennen aan het voersysteem, moeten gelten voldoende tijd en ruimte krijgen om sociale vaardigheden te ontwikkelen. Voor gelten is het moeilijk om te concurreren bij de ingang van het voerstation en ze eten meestal langzamer dan oudereworps zeugen. In het ideale geval worden ze in de eerste dracht gehuisvest in een aparte groep tot hun tweede dracht. Dit vereist een extra voerstation.

!!! LET OP: Na het spenen of inseminatie, kunnen sommige zeugen een paar dagen van minder intensieve training aan het voerstation gebruiken voordat ze opnieuw worden geïntroduceerd in de grote groep. Sommige zeugen zijn moeilijk te trainen, met name oudere zeugen na de overgang van individuele tot groepshuisvesting

BELANGRIJKE REDENEN VOOR AFVOER

✓**Managementbeslissingen** om een zeug te ruimen wanneer de zeug een bepaald worpnummer bereikt of slechte reproductie resultaten behaalt.

✓Afvoer bij **kreupelheid**. Kreupelheid vermindert niet alleen het welzijn, maar heeft ook financiële nadelen. Het gebruik van stroeve vloeren en het verminderen van agressie kan kreupelheid verminderen.

✓**Zeugen die niet in het systeem passen**. In alle groepshuisvestingssystemen, kan een bepaald percentage dieren (tot 1%) niet aan het systeem wennen, met name oudereworpszeugen die nog in individuele systemen gehuisvest zijn geweest. Deze dieren moeten worden afgevoerd of voor de rest van de dracht apart gehouden worden.

